

Totalforsvaret – og kommunene

Ingunn Moholt 4. desember 2019
fagdirektør

Totalforsvaret

Summen av landets sivile og militære ressurser, som jobber sammen for å forebygge og håndtere kriser, væpnede konflikter og krig

Program for videreutvikling av totalforsvaret og økt motstandsdyktighet i samfunnskritiske funksjoner

- Etablert i regjeringskonferanse 3. november 2016
- Todelt oppdrag
 - (1) *videreutvikle* totalforsvaret og
 - (2) *øke* motstandsdyktigheten i kritiske samfunnsfunksjoner.
- JD eier programmet, departemental styringsgruppe
- DSB koordinerer og administrerer på direktoratsnivå

Hva handler dette programmet egentlig om?

- Det moderne totalforsvaret
 - Robust samfunn med «all-hazard»-tilnærming
 - Re-introdusere «den sikkerhetspolitiske dimensjonen»
 - Kompetanseheving – hva er et moderne totalforsvar?
 - Hva bør børstes støv av – hva bør endres – hva bør fjernes?
 - Gråsoneproblematikk

Totalforsvaret

- Moderne krigføring – endret beskyttelsesbehov
- Forsvar av verdier og infrastruktur får høyere verdi
- Mottak av allierte, samarbeid, støtte
- Styrke evne til felles situasjonsforståelse, ledelse og responsevne på alle nivå!

Regjeringen styrker totalforsvaret

Pressemelding | Dato: 07.11.2016

| Nr: 112 - 2016

Regjeringen etablerer et program for videreutvikling av totalforsvaret og samfunnets motstandsdyktighet. En mer utfordrende sikkerhetspolitisk situasjon betyr at de som skal sikre samfunnet trenger bedre verktøy i verktøykassen.

- Jeg er fornøyd med at vi på sivil side nå har kommet et skritt lenger i arbeidet med å møte Forsvarets behov for sivil støtte og å styrke samfunnskritiske funksjoner, sier justis- og beredskapsminister Anders Anundsen (Frp).

Totalforsvarskonseptet omfatter gjensidig støtte og samarbeid mellom sivil og militær side. Siden den kalde krigens slutt har mye oppmerksomhet vært rettet mot Forsvarets muligheter til å bistå det sivile samfunnet i

Forsvarets behov for sivil støtte

- Forsvarets behov for sivil støtte i form av varer, tjenester, personell og tilgang til infrastruktur vil overstige ressursene Forsvaret har behov for til daglig.
- Sentrale behov for Forsvaret vil være:
 - Transport
 - Helsetjenester
 - Drivstofforsyning

Forsvarets behov for sivil støtte

- Forsvarets behov for sivil støtte i form av varer, tjenester, personell og tilgang til infrastruktur vil

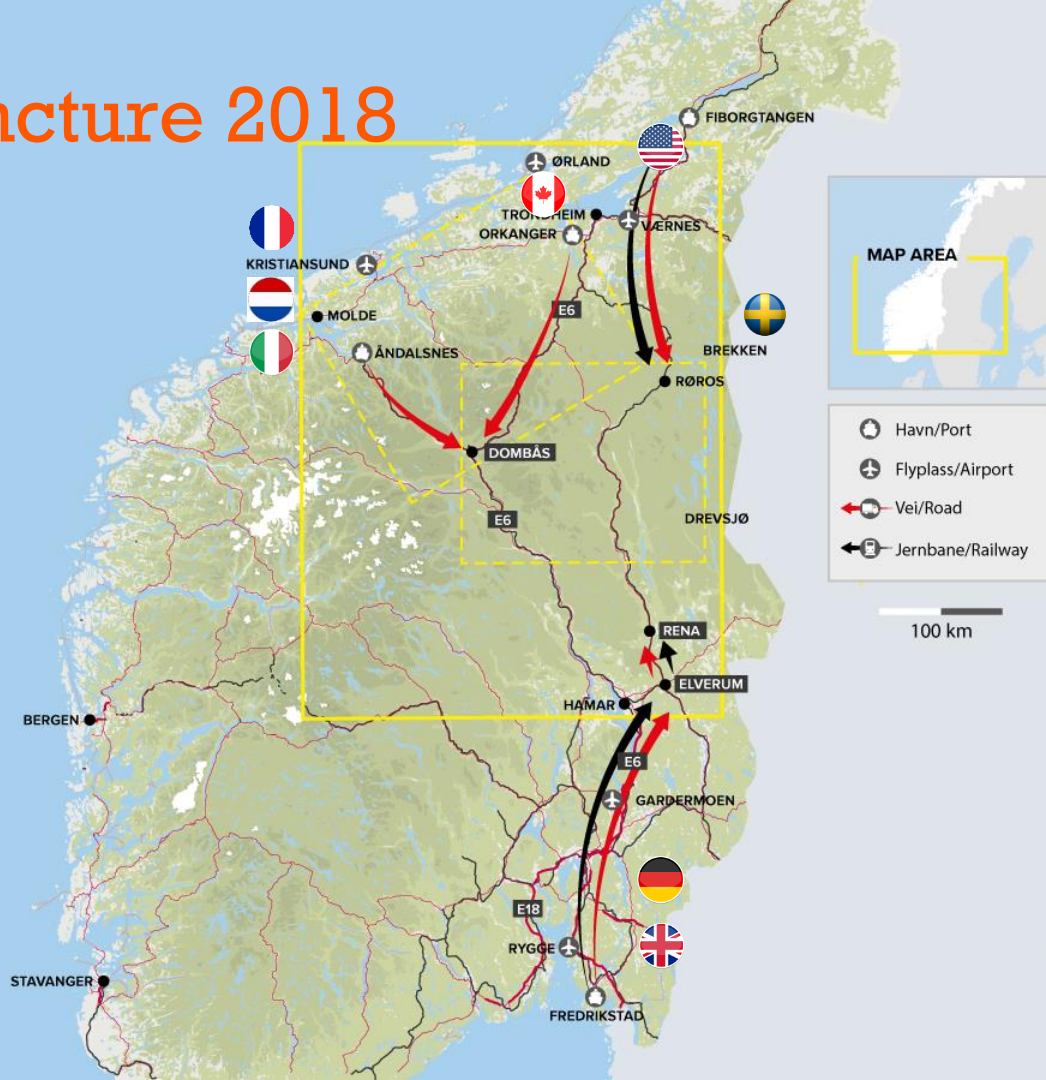
**Forsvaret trenger et fungerende
sivilsamfunn**

- Transport
- Helsetjenester
- Drivstofforsyning

NATOs grunnleggende forventninger - operasjonalisering av artikkel 3

1. Sikre kontinuitet i nasjonale styringssystemer og kritiske offentlige tjenester
2. Sikre robust kraftforsyning
3. Sikre evnen til å håndtere ukontrollert forflytning av mennesker
4. Sikre robust mat- og vannforsyning
5. Sikre evnene til å håndtere masseskadesituasjoner
6. Sikre robuste sivile kommunikasjonssystemer
7. Sikre robuste transportsystemer

Trident Juncture 2018

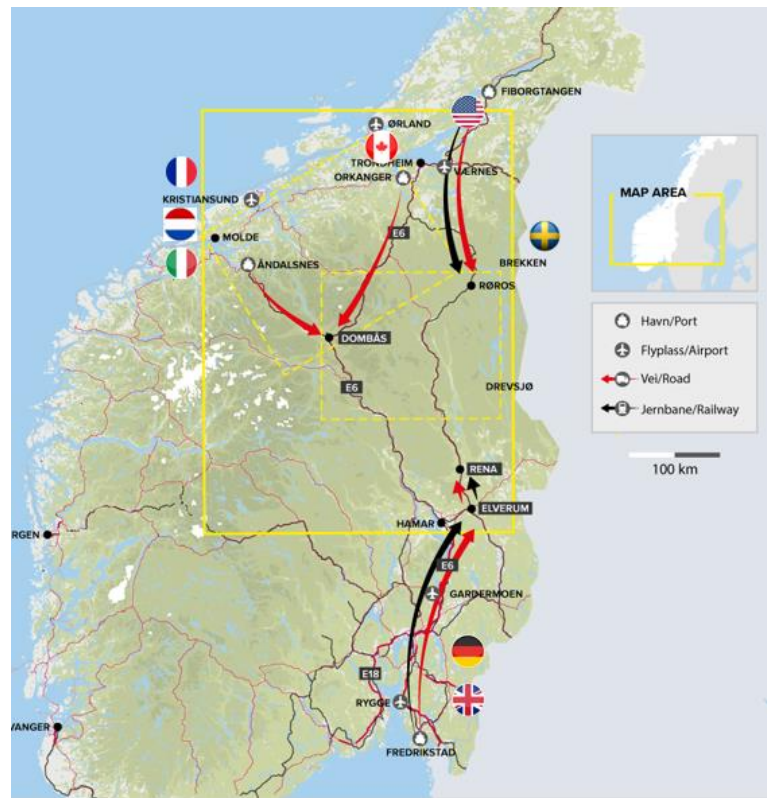
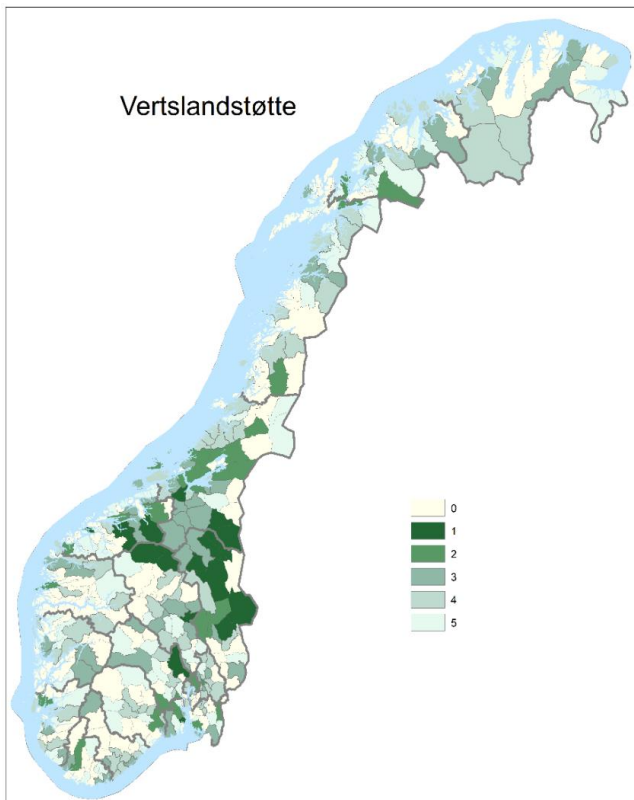

Erfaringer TRJE18

- Samordning og koordinering
- Situasjonsbilde / situasjonsforståelse
- Mekanismer for sivil støtte til Forsvaret
- Prioriteringsmekanismer
- Lovgivning i krig - herunder
 - Krigsskueplass, okkupert/ikke okkupert område
- Hybride hendelser
- Gradert kommunikasjon
- Strategisk kommunikasjon

Kjernegruppe for videreutvikling av totalforsvaret regionalt og lokalt

Vertslandstøtte

Fra kommuneundersøkelsen

«Norge har store geografiske forskjeller og trusselbilde. DSB bør kunne gi mer spisset råd kontra en generell rådgivning. Det er for eksempel store kontraster av trusselbilde i Oslo (som dere har tatt utgangspunkt i) kontra kommuner i Troms og Finnmark. Dette i et totalforsvarsperspektiv»

Formål

- Felles pådriver og tilrettelegger for at videreutvikling av totalforsvaret også ivaretas på regionalt og lokalt nivå.
- Ha oversikt over pågående regionale og lokale totalforsvarsprosjekter.
- Være en arena for drøfting av relevante problemstillinger knyttet til regionalt og lokalt totalforsvar.

Premisser

- Vi skal arbeide helhetlig, men anerkjenne de regionale ulikhetene.
- Vi skal ikke gjøre all jobben, men være en pådriver og tilrettelegger.
- Ressursbruk styres ut fra deltakernes kapasitet.

Innhold

- Bidra til helhetlig oppfølging av læringspunktene etter TRJE18 CPX.
- Bidra til erfaringsdeling på tvers av regioner etter TRJE18 LIVEX.
- Kommunenes rolle og ansvar i totalforsvaret.
- Kompetansehevingstiltak regionalt og lokalt.
- Ha oversikt over regionale og lokale totalforsvarsprosjekter som involverer kommuner og/eller fylkesmenn.
- Ta initiativer til nye tiltak.
- Fremme problemstillinger det er behov for å løfte til andre sektorer og/eller strategisk nivå.
- Være pådriver for regionale og lokale sivil-militære øvelser.
- Sivilbeskyttelse – hva er fylkesmennenes og kommunenes ansvar.

Totalforsvarsarbeid regionalt og lokalt

Viktige tiltak

- Sivilt-militært samarbeid i planprosesser, ROS-analyser, planverk etc.
- Sikkerhetspolitisk krise inn som element i planverksarbeid
- FMs samordningsrolle i arbeidet med GNF, objektsikring, nøkkelpunkt etc.

Pågående regionale og lokale totalforsvarsprosjekter

- Kommuneprosjekt i Troms
- Regionalt vertslandsstøttekonsept
- Prosjekt FMTF – FLO
- Sonekonsept
- Gradert ROS Trøndelag
- Gradert ROS Vestland
- Forsyningssikkerhet i Troms og Finnmark
- Regionalt underliggende planverk til SBS

Hva betyr TFP for den nasjonale beredskapen?

- Avklare roller, ansvar og myndighet – tverrsektorielt og sivil-militært
 - Økt bevissthet på beredskap
 - Økt bevissthet på samarbeidsområder
- Fokus på motstandsdyktighet og robusthet i regi av NATO og sivil støtte til Forsvaret = generell robusthet
- Endringer og tilpasninger i lov og forskrift vil bidra til fleksibilitet og handlingskraft i gråsonesituasjoner